

Voedselproductie en natuur in balans

Regionale landbouw

Een mooi Overijssel dat lekkere producten voortbrengt, met regionale kringlopen, met een gevarieerd planten- en dierenleven, dat rendabel is voor alle ketenpartners én verbonden is met de mensen uit de regio. Dat is de ambitie van Echt Overijssel!

Echt Overijssel! Is een initiatief van Stichting Dianthus, Vereniging Natuurmonumenten en ASG Veehouderij. De Productwerkgroepen Varkensvlees en Zuivel&Rundvlees van Bioconnect steunen dit initiatief al enkele jaren en de provincie Overijssel heeft nu de gevraagde subsidie toegekend. Ook Natuurmonumenten financiert mee. Het project zoekt meer deelnemers. Het initiatief werkt dus aan een regionale landbouw die een mooi landschap en lekkere producten levert. Daarvoor wil het samenwerkingsverbanden creëren tussen veehouders, akkerbouwers, natuurbeheerders en hun ketenpartners, van toeleveranciers tot horeca en recreatie. Samen wordt geleerd hoe regionale landbouw eruit moet zien en wat dat kan opleveren. Maar ook wat het kost en wat dan een eerlijke prijs is.

Verbindingen in korte ketens

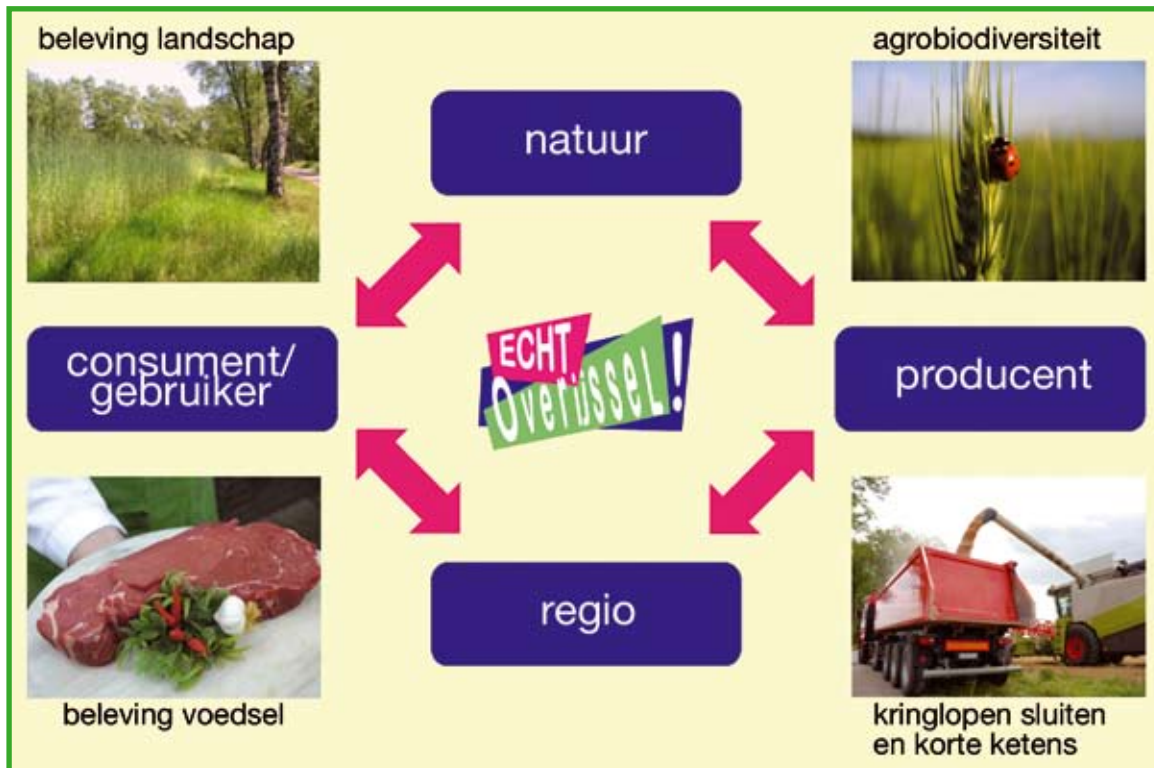
Echt Overijssel! gaat om verbindingen leggen. Tussen natuur en landbouw, tussen plantaardige en dierlijke productie, en tussen producent en consument. De Stichting Dianthus heeft hier al veel ervaring mee opgedaan, met het merk VechtdalProducten. De deelnemers zijn trots op het mooie Vechtdal en willen graag actief een steentje bijdragen aan het behoud ervan. Maar hun inzet moet wel betaald worden. Daarom zetten ze nieuwe producten in de markt, in samenwerking met regionale afzetkanalen als restaurants, bakkers of slaggers. Het credo van VechtdalProducten is dan ook "Met elke hap een

beter landschap". Het verhaal van het mooie Vechtdal wordt ook verkocht. Het levert de producten een meerwaarde op, maar ook arrangementen voor de recreant worden aangeboden.

Alleen regionale grondstoffen

Voor het merk Vechtdal Producten wil Dianthus toe naar volledige regionale zelfvoorziening. Het vee krijgt uitsluitend biologisch voer uit de eigen regio, de grond wordt bemest met alleen biologische mest. Echt Overijssel! helpt mee dit streven in te vullen. Welke rantsoenen zijn dan mogelijk voor varkens, melkvee of pluimvee, en welke productieniveaus zijn dan haalbaar? Welke grondstoffen moeten geteeld worden, en hoe passen die in een rendabele vruchtwisseling? Het idee is dat door regionale samenwerking een efficiënt grondgebruik mogelijk is en de kennis en kunde van telers en veehouders optimaal ingezet kunnen worden.

Zwier van der Vegte, Hoofd van Aver Heino, proefbedrijf voor de biologische melkveehouderij: "We willen de koeien gaan voeren met uitsluitend regionale producten. Het voerprogramma DLM (Dynamisch Lineair Modelleren) gaf ons inzicht in de economie van het bestaande rantsoen, waardoor we al drastisch minder krachtvoer zijn gaan voeren. Voor de volgende stap willen we samenwerken met natuurbeheerders en telers van granen uit de regio. Ook eiwitleverende grondstoffen zijn zeer welkom."

Graan met natuurwaarde

De concurrentie voor het graan dat in de regio geteeld wordt, wordt nog groot! Vechtdalproducten heeft al laten zien dat er mooie kansen zijn voor een Vechtdalbroodje, en het eerste Vechtdalbier is ook gepresenteerd. Over het algemeen leveren telers liever de granen voor humane consumptie, omdat ze dan doorgaans betere prijzen krijgen dan voor voergranen. Maar in een regionaal samenwerkingsverband zouden daar goede afspraken over gemaakt kunnen worden, bijvoorbeeld op de meest geschikte gronden het graan van goede kwaliteit voor de molenaar, het overige naar de veehouders. Door samenwerken en experimenteren met de teelt gaat het kennisniveau ook omhoog en wordt de teelt steeds succesvoller.

Er is nog een ander belangrijk argument om meer graan in de regio te willen. Marion Plagge van Natuurmonumenten (Beheereenheid Salland): "Overijssel heeft nog veel prachtige plekken van groot cultuurhistorisch belang en met een grote soortenrijkdom. Ons landgoed Eerde bijvoorbeeld heeft een mooi kleinschalig landschap en heeft nog authentieke akkers op de essen. In Echt Overijssel! onderzoeken we hoe op die essen de teelt van kwaliteitsgraan is te combineren met het leveren van hoge natuurwaarden. Zaden van oorspronkelijke akkerkruiden als de korenbloem zijn vaak nog wel aanwezig in de bodem, maar zij moeten ook de ruimte krijgen. Ook bied je dan weer kansen voor diersoorten als de veldleeuwrik en de patrijs. Graag zien we dat dit ook door andere grondgebruikers wordt opgepakt, zodat we weer meer van onze cultuurhistorie kunnen zien.

Vechtdalproducten is een voorbeeld hoe je dit zou kunnen vermarkten. In Echt Overijssel! verkennen we ook andere wegen om tot rendabele samenwerking te komen."

Meer deelnemers gezocht

Mensen die geïnteresseerd zijn in de doelstellingen van Echt Overijssel! en actief aan de slag willen, worden uitgenodigd zich aan te melden via de website www.echtoverijssel.nl. Het project biedt een enthousiast netwerk waar gezamenlijk wordt uitgedacht wat nodig is om succesvolle regionale productiesystemen op te zetten. Tegelijkertijd worden deelnemers uitgedaagd stappen in die richting te zetten, ondersteund door het netwerk. Experimenteren in de praktijk en inhuren van missende expertise ondersteunen dit traject. ■

Meer informatie:

Projectleider: Ina Pinxterhuis, ina.pinxterhuis@wur.nl, tel. 0320-293453.

Website: www.echtoverijssel.nl

Boek: Harry Donkers en Victor Immink (2008), Regio's om van te smullen. Handboek regionale landbouw met het Overijsselse Vechtdal als voorbeeld.

info@vechtdalproducten.nl

ECHT OVERIJSSSEL!

Dit initiatief stimuleert de samenwerking van landbouw, natuurbeheer en hun ketenpartners, van toeleveranciers tot horeca en recreatie. Het project streeft naar een grote rijkdom aan plant- en diersoorten op en rond landbouwgronden, regionaal gesloten grondstofkringlopen en nieuwe economische dragers voor het landelijk gebied. Het project loopt tot en met 2012. Financiers zijn de Provincie Overijssel, de ministeries van VROM en LNV en de Europese Unie. Uitvoering is in handen van de Animal Sciences Group van Wageningen UR, Vereniging Natuurmonumenten en Stichting Dianthus. Meer informatie: www.echtoverijssel.nl